

Beslutad:	Kommunfullmäktige 2013-06-17 § 82
Gäller fr o m:	2013-06-19
Myndighet:	Kommunstyrelsen
Diarienummer:	KS/2011:586-0081
Ersätter:	-
Ansvarig:	Kommunikationsenheten

Principer för medborgardialog i styrningen i Strängnäs kommun

Bakgrund

Under 2000-talet har det politiska klimatet ändrats. Fler enfrågepartier och större koalitioner har bildats. Valdeltagandet har varit ojämnt och undersökningar visade att medborgarnas förtroende för politikerna minskat. Detta samtidigt som medborgarna visade intresse för att delta aktivt i diskussionerna om samhälle och politiken. För att möta dessa utmaningar startade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) projektet Medborgardialog 2006.

SKL utvecklade flera projekt med syfte att stödja kommuner och landsting att utveckla metoder för medborgardialog, då det ses som ett viktigt demokrati-verktyg i framtiden. Strängnäs kommun är utvald, som en av nio kommuner, att få vara med i utvecklingsprojektet Medborgardialog för hantering av konflikter kring komplicerade samhällsfrågor. Centralt är att medborgardialogen ska vara en del i styrprocessen.

Övergripande syfte

Undersökningar visar att människor vill vara delaktiga i högre grad. Ett tecken på detta är till exempel hur olika personer och intressegrupper aktiverar sig i olika forum i sociala medier och diskuterar frågor som de känner sig förbisedda av sina lokala politiker. Som förtroendeval är det viktigt att tidigt bjuda in medborgarna och lyssna på deras synpunkter och åsikter i de politiska frågorna. Detta bör göras i ett tidigt skede i den politiska beslutsgången. Detta i syfte att:

- Att upprätthålla en levande demokrati
- Transparens ökar förståelse för politiska processerna
- Att tillföra ett bättre och mer förankrat beslutsunderlag
- Delaktighet ger tillit

Vad är medborgardialog?

Medborgardialog är ett tillfälle för medborgarna att vara med i beslutsprocessen i dialog med beslutsfattarna. Det innebär att man resonerar kring olika förslag,

problem eller idéer. Resultatet kompletterar tjänstemännens faktaunderlag i beslutsprocessen.

Dialog måste inte leda till konsensus, det viktiga är att alla ges möjlighet att göra sin röst hörd.

Återkoppling är lika viktig som dialog. För att medborgarna ska känna sig delaktiga måste de veta att deras synpunkter haft betydelse.

Andra former av delaktighet:

- Information – Då dialog inte är möjlig, det vill säga när frågan inte är påverkansbar, har medborgarna rätt att bli informerade.
- Konsultation – Specifika synpunkter hämtas in utan dialog eller resonemang.
- Samarbete – Kommunen genomför och planerar konkreta aktiviteter i samarbete med företag eller föreningar.
- Medbestämmande – Man fattar ett beslut gemensamt till exempel genom folkomröstning.

Delaktighetstrappan som Sveriges Kommuner och Landsting använder för att synliggöra olika grader av inflytande som medborgare kan ha vid politiska beslut.

Principer

- Medborgarna i Strängnäs kommun har alltid rätt att bli hörda och informerade på ett lättillgängligt sätt.
- Medborgardialog ska alltid bygga på:
 - Strängnäs kommuns värdegrund - Respekt, Öppenhet, Tydlighet och Utveckling
 - ett ärligt och uppriktigt intresse att ta del av medborgarnas synpunkter
- Medborgardialog ska alltid övervägas tidigt i varje nytt ärende som direkt berör Strängnäsborna. Betänk syfte och nytta med dialogen.
- Dialogfrågorna måste vara viktiga och angelägna så att människorna upplever sitt deltagande som meningsfullt.
- Alla ska ges goda förutsättningar att delta i medborgardialog. I varje medborgardialog ska särskild hänsyn tas till socioekonomiska villkor, kön, språk, ålder och eventuella funktionsnedsättningar. Grupper som är i hög grad berörda men svåra att nå ska prioriteras genom uppsökande arbete.
- Resultatet ska i lämplig form återkopplas till deltagare, förtroendevalda och medborgare.
- Utfallet av medborgardialoger ska redovisas i beslutsunderlag och beslutsprotokoll.
- Det ska vara tydligt att medborgardialogen är en rådgivande process. Beslut fattas på politisk nivå där det slutgiltiga ansvaret ligger. De förtroendevalda har också ansvaret för att göra politiska avvägningar och definiera behovet av dialog.
- Dialogprocessen ska utvärderas och utvecklas löpande.

Beslut

Principer för medborgardialog i styrprocessen i Strängnäs kommun har arbetats fram i diskussioner mellan Kommundelsberedningen, områdesstyrelserna samt ordföranden eller annan representant för de olika nämnderna, Kommunfullmäktige, Fullmäktigestyrelsen och Kommunstyrelsen. Beslut tas i Fullmäktigestyrelsen våren 2013.

Komplement

Strängnäs kommuns principer för medborgardialog i styrningen kompletteras med en handbok för medborgardialog. Handboken ska innehålla riktlinjer, verktygslåda, checklista och konkreta exempel som stöd för både politiken och förvaltningen.

Källor: 11 tankar om medborgardialog i styrning (*Sveriges Kommuner och Landsting*), *Bjuvs kommun*, *Hallstahammar kommun*, *Handbok i delaktighet (Huddinge kommun)*, *Sverigestudien.se*, *Södertälje kommun* och *Malmö stad*.